

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
За ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА РАЗУЗНАВАНЕ

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Този закон урежда принципите на дейността и задачите, ръководството и контрола, устройството и органите за управление и статута на служителите на Държавната агенция за разузнаване (ДАР).

Чл.2. (1) ДАР извършва дейности за гарантиране националната сигурност на страната, определени в този закон.

(2) Дейностите по предходната алинея се осъществяват от ДАР самостоятелно и във взаимодействие с други упълномощени държавни органи.

Чл.3. Върховенството на гражданското общество се гарантира от гражданския контрол върху ДАР, упражняван от предвидените в Конституцията и в този закон органи.

Чл.4. ДАР е юридическо лице на бюджетна издръжка.

Глава втора

ПРИНЦИПИ НА ДЕЙНОСТТА

Чл.5. ДАР осъществява дейността си въз основа на следните принципи:

1. спазване на Конституцията и международните договори, законите и нормативните актове на Република България;
2. зачитане правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство;
3. защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ;
4. достъпност като съчетава публичността с изискванията на Закона за защита на класифицираната информация;

5. единоначалие и персонална отговорност в организацията и управлението;
 6. единен ред за подбор, назначаване, развитие и освобождаване на служителите;
 7. сътрудничество с гражданите;
 8. политически неутралитет;
 9. граждански контрол.
- 10.

Глава трета

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Чл.6. Основните задачи на ДАР са:

1. събиране на външнополитическа, военна и икономическа разузнавателна информация;
2. охрана и защита на обектите и дейностите си, както и в други случаи, определени в нормативен акт;
3. информационно осигуряване на дейността си;
4. взаимодействие и координация с органите на държавна власт;
5. международно сътрудничество със сродни органи на други държави.

Глава четвърта

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Чл.7. Основните дейности на ДАР са:

1. придобиване, анализиране и съхраняване на външнополитическа, военна и икономическа разузнавателна информация;
2. изготвяне на информации, анализи, оценки и прогнози, свързани със:
 - а) опазването на националния суверенитет и конституционния ред в страната;
 - б) противодействие на международния тероризъм, организираната престъпност, наркотрафика и незаконното разпространение на международно контролираните продукти, технологии и оръжия за масово унищожение, насочени срещу интересите на Република България, НАТО и Европейския съюз;
3. изграждане на информационни и архивни фондове;
4. осъществяване на международното сътрудничество със сродни органи на други държави.

Чл.8. ДАР се отчита пред Президента, Министър-председателя и председателя на Народното събрание и предоставя в равен обем материалите по чл.7, т.2 на тях и предоставя материали на длъжностни лица в рамките на тяхната компетентност по ред и условия, определени от Министерския съвет.

Чл.9. За осигуряване изпълнението на дейността си ДАР използва:

1. оперативни методи и средства;
2. прикрития;
3. привличане за сътрудничество на лица с тяхно доброволно съгласие;
4. специални разузнавателни средства;
5. криптографска и електронна защита на комуникациите си;
6. специална защита на кореспонденцията си;
7. сили и средства за охрана и сигурност.

Чл.10. (1) Всяка държавна администрация е длъжна да предоставя безвъзмездно исканата от ДАР информация, съдържаща се в нейните информационни и архивни фондове.

(2) Държавните и общински органи и институции осигуряват на ДАР връзка с автоматизираните си информационни системи, по ред и условия, определени в нормативен акт.

Чл.11. Органите на администрацията, длъжностните лица и гражданите се задължават да оказват съдействие на ДАР при осъществяване на дейностите ѝ, определени в този закон.

Чл.12. Информацията за дейността и служителите на ДАР представлява държавна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.

Чл.13. Други функции на ДАР могат да се възлагат само със закон.

Глава пета

РЪКОВОДСТВО И КОНТРОЛ

Раздел I

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Чл.14. (1) В съответствие с Конституцията на Република България Народното събрание упражнява парламентарен контрол по отношение на Държавната агенция за разузнаване.

(2) Със закона за държавния бюджет Народното събрание определя бюджета на Държавната агенция за разузнаване.

Раздел II

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКАТА

Чл.15. Президентът може да изисква от ДАР сведения, свързани с функционирането ѝ.

Раздел III

МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ

Чл.16. Министър-председателят упражнява общото ръководство на ДАР в съответствие с Конституцията и законите на страната.

Чл.17. (1) Министър-председателят определя задачите за осъществяване дейността на ДАР и приема отчета за изпълнението им.

(2) При изпълнение на функциите по ал.1, Министър-председателят се подпомага от Съвета за сигурност при Министерския съвет.

Чл.18. Министър-председателят, по реда на чл.23, ал.6 от Закона за администрацията, назначава и освобождава председателя на Държавната агенция за разузнаване.

Раздел IV

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Чл.19. Министерският съвет:

1. Определя числения състав на Държавната агенция за разузнаване;
2. Приема нормативните актове по чл.6, т.2; чл.7, т.3; чл.8, т.4 и чл.10, ал.2;
3. Осигурява финансово и материално-технически дейността на Държавната агенция за разузнаване.

Чл.20. Министерският съвет по предложение на председателя на ДАР:

1. Приема правилник за прилагане на закона за Държавната агенция за разузнаване и наредба за дейността на агенцията, и със свои актове осигурява дейността на ДАР по чл.9, т.2.
2. Определя възнагражденията за длъжност и ранг и другите възнаграждения на служителите на агенцията.

Раздел V

СМЕТНА ПАЛАТА

Чл.21. Сметната палата извършва проверки на ДАР в съответствие със законовите си правомощия.

Глава ШЕСТА

УСТРОЙСТВО И ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

УСТРОЙСТВО

Чл.22. (1) ДАР административно се организира в дирекции, към тях могат да се създават отдели, а при необходимост към отделите могат да се създават сектори.

Чл.23. (1) Според разпределението на дейностите звената по чл.22 са общи и специализирани.

(2) Наименованието на звената се определят при спазване разпоредбите на закона за администрацията.

Раздел II

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.24. (1) Управлението на ДАР се осъществява от председател.

(2) Председателят на ДАР се подпомага от заместник-председатели.

(3) Председателят и заместник-председателите на ДАР са държавни служители по този закон и отговарят на изискванията за пределна възраст за военна служба определени в чл.160, ал. 1, т. 8 на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(4) Председателят и заместник-председателите на ДАР трябва да отговарят на изискванията на чл. 30 и чл. 33, ал. 1.

Чл.25. (1) Председателят осъществява ръководството на агенцията, като:

1. организира изпълнението на:
 - а) дейностите, определени с този закон;
 - б) задачите, определени от Министър-председателя;
 - в) бюджета в частта му за Държавната агенция за разузнаване;
2. осъществява взаимодействието и координацията с другите държавни органи;
3. в определените срокове представя на Министър-председателя отчета за изпълнението на дейностите и поставените задачи;
4. утвърждава:
 - а) структурата и щатовете, създава и закрива структурни звена в рамките на определените бюджет и числен състав;
 - б) длъжностните характеристики на служителите;
5. съставя и предлага на Министър-председателя проект на бюджет на Държавната агенция за разузнаване;
6. изготвя предложения до Министерския съвет по чл.20;
7. извършва действия на орган по назначаването на държавните служители;
8. сключва, изменя и прекратява трудовите договори;
9. управлява човешките ресурси;
10. командирова служителите;
11. контролира разходите за особени дейности;
12. отговаря за:
 - а) стопанисването и управлението на държавните имоти на агенцията;
 - б) правното осигуряване на дейността;
13. издава правилници, наредби, инструкции и заповеди;
14. изпълнява други функции, определени от закона.

(2) Председателят на ДАР със своя заповед назначава и определя правомощията на заместник-председателите на Държавната агенция за разузнаване.

(3) Заместник-председателите на ДАР, в рамките на определените им правомощия, издават заповеди.

(4) Заповедите на председателя и на заместник-председателите на ДАР по този закон се издават в писмена форма.

(5) Заповедите по ал. 4 подлежат на съдебен контрол само в случаите, предвидени в този закон.

Чл.26. (1) Ръководството на дирекциите се осъществява от директори, които отговарят за дейността им пред председателя на ДАР.

(2) При изпълнение на ръководните си функции и задачи директорите издават заповеди.

Чл.27. Другите длъжностни лица изпълняват функции и задачи, определени от председателя на ДАР.

Глава СЕДМА

СТАТУТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

Раздел I

УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

Чл.28. (1) Служителите на ДАР в съответствие с определените длъжности са:

1. Държавни служители;
2. Лица, работещи по трудово правоотношение.

(2) С приемането на числения състав се определят длъжностите, които се заемат от служителите по ал.1.

Чл.29. (1) Длъжностите в ДАР са:

1. ръководни - от началник сектор нагоре;
2. експертни;
3. технически.

(2) Длъжностите по ал.1, т.1 не могат да се заемат по трудово правоотношение, като лицата на ръководни длъжности отговарят на изискванията за пределна възраст за военна служба, определени в чл. 160, ал. 1, т. 6 и т. 7 на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Чл.30. (1) За служител на ДАР се приема лице, което:

1. е български гражданин;
2. е навършило пълнолетие;
3. е физически здраво;
4. не е поставено под запрещение;
5. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, или не е освободено от наказателна отговорност за извършено умишлено престъпление от общ характер;
6. не е лишено по съответен ред от правото да заема определена длъжност;
7. притежава изискващото се за длъжността образование;
8. отговаря на специфичните изисквания, предвидени за заемане на съответните длъжности в акт на председателя на ДАР.

(2) Не се приема за служител на ДАР лице, което:

1. няма изискващата се степен на образование за съответната длъжност;
2. има образувано срещу него наказателно производство;
3. има наложено дисциплинарно наказание "уволнение";
4. има и друго гражданство;
5. би се оказало в пряка йерархическа връзка на ръководство и контрол със съпруг или съпруга, роднина по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до четвърта степен включително;
6. е народен представител;
7. е кмет или съветник в общински или районен съвет;
8. заема ръководна или контролна длъжност в политическа партия или синдикална организация.

(3) На ръководни длъжности могат да се приемат само лица с висше образование със степен "магистър".

Чл.31. (1) ДАР извършва проверка за достоверността на обстоятелствата и фактите, свързани с кандидатите и тяхната психофизическа годност за изпълнение на задължения в Държавната агенция за разузнаване.

(2) Информацията свързана с кандидатите за служители на ДАР е лична, когато не представлява държавна или служебна тайна.

Чл.32. (1) При необходимост може да се проведе конкурс за определяне на подходящите кандидати за приемане за служители на ДАР.

(2) Конкурсът по ал.1 се провежда при спазване на процедурата, предвидена в Закона за държавния служител.

Чл.33. (1) Служителите на Държавната агенция за разузнаване не могат:

1. да са членове на политически партии и организации;
2. да са били щатни и нещатни сътрудници на бившата ДС и РУ на БНА.
3. да участвуват в организирана политическа дейност, да извършват пропаганда и да предприемат действия по служба, с които се нарушава политическият им неутралитет;
4. да са еднолични търговци, съдружници в търговски дружества, управители, прокуристи или членове на надзорни съвети, управителни съвети или съвети на директорите, или в контролни органи на търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел, които осъществяват стопанска дейност;
5. да осъществяват трудова дейност по друго правоотношение или граждански договор, освен под прикритие;
6. да участват в стачки.

(2) Служителите на Държавната агенция за разузнаване могат да бъдат проверявани за установяване на тяхната психофизическа годност и лоялност по ред и условия, определени в акт на председателя на Държавната агенция за разузнаване.

Чл.34. (1) Държавните служители от ДАР не могат да образуват и членуват в синдикални организации при условията и по реда, определени в закона за държавния служител.

Чл.35. (1) Служителите могат да изповядват религиозни убеждения и да извършват религиозни обреди извън ДАР.

(2) Служителите не могат да отказват изпълнението на служебните си задължения по религиозни мотиви или да извършват религиозна или атеистична пропаганда, когато изпълняват службата си в ДАР.

(3) Не се допуска създаването на религиозни обединения в ДАР.

Чл.36. (1) При постъпване на служба в ДАР служителите подават декларации за политически неутралитет.

(2) При постъпване на служба и ежегодно до 31 март служителите на ДАР са длъжни да декларират своето имотно състояние.

(3) При промяна на обстоятелствата по чл. 30, ал.1 и ал.3, чл.33, т.1 и т.2 служителите на ДАР подават декларация в 7-дневен срок от промяната.

Чл.37. (1) Държавните служители са длъжни да подават декларация по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

(2) Държавните служители са длъжни да не участват при обсъждането, подготовката и вземането на решения, когато те или свързаните с тях лица са заинтересовани от съответното решение или когато имат със заинтересованите лица отношения, пораждащи основателни съмнения в тяхната безпристрастност.

(3) В случаите по ал. 2 държавните служители писмено уведомяват председателя на ДАР.

Чл.38. Държавните служители са длъжни да изпълняват и извън установеното работно време задълженията, произтичащи от функциите и задачите на ДАР.

Чл.39. (1) В петгодишен срок от датата на прекратяването на правоотношенията им като служители на ДАР лицата нямат право:

1. да изразяват публично отношение за дейността на ДАР;
2. да контактуват с източници на информация, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения в ДАР.

(2) За неизпълнение на задълженията по ал.1 лицата носят предвидената в Наказателния кодекс отговорност.

Раздел I

НАЗНАЧАВАНЕ И ПРЕМИНАВАНЕ НА СЛУЖБАТА

Чл.40. (1) За заемане на държавна служба или длъжност по трудов договор в ДАР лицето лично подава писмено заявление за назначаване.

(2) Към заявлението се прилагат необходимите документи за заемането на съответната длъжност, определени с правилника за прилагане на закона.

(3) При подаването на заявлението за заемане на държавна служба лицето подписва декларация за обстоятелствата по чл.30, ал. 1 и ал. 2, чл.33 т. 1 и т. 2.

Чл.41. (1) Служебното правоотношение с държавните служители възниква въз основа на заповед на председателя на Държавната агенция за разузнаване, писмената форма на която се определя в правилника за приложения на ЗДАР.

(2) Назначеното лице се запознава срещу подпис със заповедта по ал. 1.

Чл.42. (1) Държавният служител постъпва на служба в 10-дневен срок от датата на издаването на заповедта за назначаване, което се удостоверява писмено. Служебното правоотношение възниква от деня на встъпването в длъжност и полагането на клетва, за което се подписва клетвен лист.

(2) Преди постъпването на служба държавният служител полага следната клетва: "Кълна се при изпълнение на службата в Държавната агенция за разузнаване да спазвам Конституцията и законите на Република България и да изпълнявам добросъвестно, честно, лоялно и безпристрастно служебните си задължения."

(3) Полагането на клетвата се удостоверява с подписване на клетвен лист.

(4) Ако по уважителни причини държавният служител не положи клетва или не встъпи в длъжност в срока по ал. 1, председателят на Държавната агенция за разузнаване определя нов срок за встъпване.

Чл.43. (1) Ако назначеният държавен служител не встъпи в длъжност, не положи клетва или не подаде декларациите по чл.36, ал. 1 и ал. 2, издадената заповед за назначаване се отменя по реда на издаването ѝ.

Чл.44. (1) След първоначалното назначаване на държавен служител в ДАР започва да тече едногодишен срок за изпитване, считано от датата на встъпване в длъжност. Условието на изпитването се уреждат с наредба.

(2) Срокът за изпитване не тече, когато държавният служител:

1. е в законоустановен отпуск;
2. преминава първоначална професионална подготовка, когато това е предвидено в правилника за приложение на закона

Чл.45. (1) Трудовите правоотношения с лицата по чл.29, ал.1, т.2 възникват въз основа на трудов договор, сключен с председателя на ДАР или на оправомощен от него заместник-председател.

2) Трудов договор не се сключва с лице, което откаже да подаде декларации по чл.36, ал. 1 и ал.2.

Чл.46. За всеки служител в ДАР се съставя и води служебно досие. Редът на съставянето, съдържанието, начинът на съхранение и ползване се определя от правилника за приложение на ЗДАР и Закона за защита на класифицираната информация..

Чл.47. Редът за възникване, изменение и прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители се определя с правилника за прилагане на закона.

Чл.48. Държавният служител се атестира по обективни и предварително обявени критерии чрез оценка на изпълнението на длъжността. Условието и редът за провеждане на атестирането се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл.49. Развитието в кариерата се осъществява чрез последователно преминаване в по-високи ранг, или длъжност по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Чл.50. При отсъствие на държавен служител изпълнението на служебните му задължения се осъществява от друг служител, определен със заповед на председателя на ДАР или оправомощен от него заместник-председател и по ред, установен от правилника за прилагане на закона.

Чл.51. Председателят на ДАР може да определи държавен служител, който да изпълнява срещу възнаграждение работа по вътрешно съвместителство за срок до назначаването на служител на незаета длъжност, но не по-дълъг от 6 месеца.

Чл.52. (1) Обучението, квалификацията и професионалната подготовка на служителите на ДАР се извършват при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) Държавният служител, изпратен с негово съгласие на обучение с обща продължителност повече от един месец в рамките на една календарна година, се задължава да работи в ДАР за период от една до три години след обучението. Условието и конкретният срок се определят от председателя на Държавната агенция за разузнаване. При прекратяване на служебното правоотношение по чл.96, ал. 1, т. 5 или т. 9 служителят възстановява разходите по обучението съответно на неизпълнението.

Раздел II

СТАТУТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

Чл.53. Изпълнението на службата в ДАР се основава на принципите на законност и лоялност, отговорност, единоначалие и йерархическа подчиненост, стабилност и политическа неутралност.

Чл.54. Министерският съвет създава необходимите условия за изпълнение на задълженията на служителите от ДАР, като ги защитава при законосъобразното им изпълнение на задълженията и обезщетява тях и семействата им за вреди, причинени при или по повод изпълнението на службата.

Чл.55. (1) Служителите на ДАР при изпълнение на служебните си задължения са неприкосновени и се намират под защитата на закона.

(2) Неприкосновеността на служителите по ал. 1 се изразява в специална защита на живота и здравето им от закона.

Чл.56. (1) Служителите на ДАР удостоверяват самоличността си по начин, определен от правилника за приложение на закона.

(2) Служителите на ДАР имат право да носят оръжие по ред, определен от председателя на Държавната агенция за разузнаване.

Чл.57. Военните задължения и отчет на служителите на ДАР се уреждат с правилника за приложение на закона.

Чл.58. Служителите не могат да изразяват публично отношение по въпроси, свързани с ДАР.

Чл.59. Брутното месечно възнаграждение на служителите на ДАР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения.

Чл.60. (1) Държавните служители в ДАР получават основно месечно възнаграждение, определено съобразно техните длъжност и ранг.

(2) Базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниския ранг за държавните служители в ДАР се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България,

като месечното възнаграждение се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1. по чл.29, ал. 1, т. 1 и т. 2 - не по-малко от 3,4;
2. по чл.29, ал. 1, т. 3 - не по-малко от 2,2.

(3) Конкретният размер на основните месечни възнаграждения на държавните служители се определя от председателя на ДАР съгласно вътрешните правила за работната заплата и разполагаемите средства по определения годишен бюджет.

Чл.61. (1) Към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за:

1. прослужено време - в размер 2 на сто върху основното месечно възнаграждение за всяка година стаж, но не повече от 40 на сто; при определяне на размера се взема предвид целият стаж от първа категория труд, както и приравненият към първа категория труд;
2. специфични условия на труд - при условия, по ред и в размери, определени с акт на председателя на Държавната агенция за разузнаване;
3. извънреден труд;
4. научна степен;
5. работа при вредни за здравето условия - при условия и в размер, определени от Министерския съвет;
6. постигнати резултати в служебната дейност въз основа на оценка;
7. други допълнителни случаи, установени в нормативен акт.

(2) Допълнителното възнаграждение по ал. 1, т. 6 се изплаща на тримесечен период при условия и по ред, определени с наредба на председателя на агенцията.

Чл.62. (1) Лицата, работещи по трудово правоотношение, получават основно месечно възнаграждение, което се образува от заплата за длъжност и добавка за работа в Държавната агенция за разузнаване.

(2) Базата за определяне размера на заплата за най-ниската длъжност се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България, като заплата за длъжност се увеличава с коефициент спрямо базата, както следва:

1. за висше образование - не по-малко от 2,6;
2. за средно образование - не по-малко от 1,5.

(3) Размерът на добавката за работа в агенцията се определя със заповед на председателя на Държавната агенция за разузнаване.

(4) Лицата, работещи по трудово правоотношение, получават и допълнителните възнаграждения по чл.61, ал. 1, т. 2 и т. 6.

Чл.63. (1) На служителите от ДАР се изплащат ежемесечно порционни пари.

(2) На служителите на ДАР се осигуряват:

1. храна или левовата ѝ равностойност;
2. представително или униформено облекло или левовата му равностойност;
3. лични предпазни средства, специално или работно облекло;
4. друго вещчево имущество и снаряжение.

(3) За извършване на дейности, свързани с вредни за здравето последици, на служителите на ДАР се осигуряват безплатна предпазна храна и противоотрови.

(4) При преместване на работа в други населени места в случаите, определени от Председателя на Държавната агенция за разузнаване, на служителите и на членовете на техните семейства се изплащат еднократно обезщетение и транспортните разходи при преместването.

(5) Размерът на сумите и доволствията по ал. 1 - 4 и условията и редът за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на председателя на Държавната агенция за разузнаване.

(6) Стойността на доволствията по ал. 1 - 4 не се облага с данъци.

Чл.64. (1) Със заповед на председателя на ДАР служителите, изпаднали в тежко материално положение, както и членовете на семействата на загиналите при изпълнение на служебните си задължения служители, могат да бъдат подпомогнати с парични средства. Размерът на сумите и редът за предоставянето им се определят за всеки конкретен случай.

(2) При смърт на служител разходите за погребението се поемат от агенцията в размер, определен от председателя на агенцията.

Чл.65. (1) Задължителното здравно и социално осигуряване на държавните служители е за сметка на републиканския бюджет.

(2) Служителите на ДАР ползват лечебните заведения към Министерския съвет, Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи по реда на Закона за здравното осигуряване.

(3) Служителите на ДАР ползват почивните бази, санаториалните и профилактичните заведения към Министерския съвет по ред, определен с акт на Министерския съвет.

(4) Почивните бази, санаториалните и профилактичните заведения на Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи се ползват от служителите на ДАР при условия и по ред, определени съвместно от председателя на ДАР и съответния министър.

Чл.66. Трудът на държавните служители в агенцията се зачита като първа категория.

Чл.67. (1) Служителите на ДАР задължително се застраховат срещу смърт, временна неработоспособност или трайно загубена или намалена работоспособност вследствие на злополука за сметка на републиканския бюджет.

(2) Председателят на ДАР, съгласувано с министъра на финансите, може да определи категориите служители, които се застраховат и за гражданска отговорност за сметка на републиканския бюджет.

(3) Задължителното застраховане не е пречка за сключване на други застрахователни договори от заинтересованите.

Чл.68. На служителите, които ползват жилище при условията на свободно договаряне, ДАР изплаща компенсационни суми при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Раздел V

РАБОТНО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИ И ОТПУСКИ

Чл.69. (1) Нормалната продължителност на работното време на служители в ДАР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Държавните служители са длъжни да изпълняват и извън установеното работно време задълженията, произтичащи от функциите и задачите на агенцията.

(2) За служителите, които изпълняват служебните си задължения при вредни, опасни или специфични условия на труд, се установява намалено работно време.

(3) Работното време на служителите се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период.

(4) Времето за почивка на служителите, с изключение на работещите на 24-часови смени, когато им е осигурена такава, не се включва в продължителността на работното време.

(5) За държавните служители в агенцията, извън тези по ал. 2 и работещите на смени, се установява ненормиран работен ден. Те са длъжни при необходимост да изпълняват служебните си задължения и след изтичане на редовното работно време.

(6) Работата извън редовното работно време се компенсира с:

1. допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни - за служителите по ал. 5;
2. възнаграждение за извънреден труд за отработени до 50 часа на отчетен период и с допълнителен отпуск за отработеното време над 50 часа - за служителите по ал. 3.

(7) Извънредният труд по ал. 6 се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

(8) Разпоредбите на ал. 1 - 6 не се прилагат при обявяване на положение на война, военно положение или извънредно положение, както и при обявяване на кризисно или бедствено положение или други извънредни ситуации, определени с правилника за прилагане на закона.

(9) Редът за разпределянето на работното време, за неговото отчитане и за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време се определя с акт на председателя на Държавната агенция за разузнаване.

(10) Официални празници за служителите на ДАР са дните, посочени в чл. 154, ал. 1 от Кодекса на труда.

Чл. 70. (1) Държавните служители в ДАР имат право на следните видове отпуски:

1. редовен платен годишен отпуск - в размер на 30 работни дни;
2. допълнителен платен годишен отпуск - по един ден за всяка прослужена година за първа категория труд, както и за приравнения трудов стаж, но не повече от 10 работни дни;
3. допълнителен платен годишен отпуск по чл.69, ал. 6 - до 12 работни дни;
4. допълнителен платен годишен отпуск при преместване на работа в друго населено място - в размер до три работни дни, който не може да се компенсира с парично обезщетение;
5. неплатен отпуск - до 6 месеца през цялата служба;
6. неплатен отпуск - за времето на провеждане на стаж по чл. 294, ал. 1 от Закона за съдебната власт;
7. неплатен отпуск - за времето на провеждане на предизборната кампания.

(2) Отпуските по ал. 1 се зачитат за трудов стаж по този закон, освен в случаите по ал. 1, т. 6.

(3) За времето на платения годишен отпуск държавните служители в ДАР получават основното месечно възнаграждение и допълнителните възнаграждения с постоянен характер съобразно размера им към момента на започване ползването на отпуска.

(4) Забранява се компенсирането на отпуските по ал. 1, т. 1 - 3 с парично обезщетение, освен при прекратяване на служебното правоотношение.

(5) Редът за ползване на отпуските се определя с акт на председателя на Държавната агенция за разузнаване.

Чл. 71. (1) Държавните служители в ДАР имат право на отпуск за работа във вредни за здравето условия, за изпълнение на обществени и граждански задължения, за временна неработоспособност, за бременност, раждане и осиновяване, за кърмене и хранене на малко дете, за отглеждане на дете, при смърт или тежко заболяване на родител, за две или повече живи деца, за приеман изпит в учебно заведение и за обучение, както и на неплатен отпуск, при условията, по реда и в размерите, предвидени в Кодекса на труда.

(2) Бременните държавни служителки в ДАР се ползват от специалната закрила по Кодекса на труда.

Раздел V

ОТЛИЧИЯ И НАГРАДИ

Чл.72. (1) Служителите могат да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на служебните си задължения и продължителна служба със заповед на Председателя на Държавната агенция за разузнаване:

1. писмена похвала;
2. обявяване на благодарност;
3. сребърен и златен почетен знак на Държавната агенция за разузнаване;
4. парична или предметна награда;
5. огнестрелно оръжие.

(2) Видовете и размера на наградите по ал. 1, т. 4 се определят от Председателя на Държавната агенция за разузнаване.

(3) Председателят на ДАР може по своя преценка едновременно да награди служители с отличие и с предметна или парична награда.

Чл.73. За оказано съдействие и конкретна помощ на ДАР могат да бъдат награждавани длъжностни лица от други ведомства и граждани с наградите по чл.72, ал.1.

Раздел V

ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

Чл.74. (1) Държавните служители в Държавната агенция за разузнаване, които виновно са нарушили служебните си задължения, се наказват с предвидените в този закон наказания.

(2) Дисциплинарните нарушения са:

1. неизпълнение на разпоредбите на този закон и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, на заповедите и разпорежданията на председателя и заместник-председателите на ДАР и на преките ръководители;
2. неизпълнение на служебните задължения;
3. неспазване на служебните правомощия.

(3) Дисциплинарната отговорност се носи независимо от гражданската, наказателната или административнонаказателната отговорност, ако такава се предвижда.

Чл.75. (1) Дисциплинарните наказания се налагат не по-късно от два месеца от откриване на нарушението и не по-късно от една година от извършването му.

(2) Когато дисциплинарното нарушение е и престъпление или административно нарушение, сроковете по ал. 1 започват да текат от влизане в сила на съдебния акт или на наказателното постановление.

(3) Сроковете по ал. 1 не текат, когато държавният служител е в законоустановен отпуск или по отношение на него е взета мярка за неотклонение задържане под стража или домашен арест.

Чл.76. (1) Дисциплинарните наказания са:

1. забележка;
2. порицание;
3. недопускане за израстване в ранг или длъжност за срок от една до три години;
4. понижаване в ранг или длъжност, за срок от три месеца до една година;
5. уволнение.

(2) За едно и също дисциплинарно нарушение може да се наложи само едно дисциплинарно наказание.

Чл.77. (1) Дисциплинарното наказание "уволнение" се налага задължително в следните случаи:

1. осъждане за умишлено престъпление от общ характер или лишаване от право да се заема държавна длъжност;
2. нарушаване забраната на чл.33, т. 1, т.2 или т.3;
3. нарушаване на правилата за защита на класифицираната информация, довело до нерегламентиран достъп;

4. неявяване на работа без уважителни причини в два последователни работни дни;
5. демонстративно неподчинение или подбуждане към такова, заплаха или насилствени действия спрямо ръководител или подчинен;
6. превишаване на власт или използване на служебното положение за лична облага или за облага на трети лица;
7. злоупотреба с власт;
8. умишлени нарушения на служебните задължения, които са причинили значителна вреда на държавата, Държавната агенция за разузнаване, юридически лица или граждани;
9. извършване на друго тежко дисциплинарно нарушение.

(2) В случаите на временно отстраняване от длъжност по реда на Наказателно-процесуалния кодекс за извършени умишлени престъпления от общ характер по дела, приключили с влязъл в сила съдебен акт, дисциплинарното наказание "уволнение" се налага от датата на отстраняването.

Чл.78. (1) Дисциплинарните наказания на държавните служители се налагат с мотивирана писмена заповед на председателя на Държавната агенция за разузнаване. В случаите по чл.76, ал. 1, т. 1 и т. 2 дисциплинарните наказания могат да се налагат с мотивирана писмена заповед и от оправомощени от председателя на ДАР длъжностни лица.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват:

1. трите имена и длъжността на дисциплинарно наказващия орган;
2. дата на издаването;
3. трите имена и длъжността на наказвания държавен служител;
4. описание на извършеното от него нарушение, датата и мястото, където е извършено, обстоятелствата, при които е извършено, както и доказателствата, които го установяват;
5. служебните задължения, които са били виновно нарушени;
6. видът и размерът на наказанието;
7. правното основание за налагането му.

Чл.79. (1) Преди налагане на дисциплинарното наказание дисциплинарно наказващият орган изслушва привлечения към дисциплинарна отговорност държавен служител или приема писменото му обяснение и събира доказателствата от значение за случая.

(2) Когато дисциплинарно наказващият орган не е изслушал държавния служител или не е приел писменото му обяснение, съдът отменя наложеното дисциплинарно наказание, без да разглежда делото по същество, освен ако привлеченият към дисциплинарна отговорност служител не е дал обяснения или не е бил изслушан по негова вина.

(3) До влизането в сила на заповедта или на решението за налагане на дисциплинарно наказание не могат да се разгласяват факти и обстоятелства във връзка с дисциплинарното производство.

Чл.80. (1) При определяне вида и размера на дисциплинарното наказание се вземат предвид тежестта на нарушението и настъпилите от него последици, обстоятелствата, при които е извършено, формата на вината и цялостното поведение на държавния служител по време на службата.

(2) Дисциплинарното производство се провежда в отсъствие на държавния служител, когато това няма да попречи за разкриване на обективната истина, ако държавният служител:

1. не е намерен на посочения от него адрес или го е променил, без да уведоми съответния орган;
2. се намира извън пределите на Република България, без да е в законоустановен отпуск или в служебна командировка, и не е представил уважителни причини за това.

Чл.81. (1) Заповедта за налагане на дисциплинарното наказание се връчва на държавния служител срещу подпис, като се отбелязва датата на връчване. При невъзможност заповедта да бъде връчена лично на държавния служител дисциплинарно наказващият орган изпраща явен препис от нея на постоянния му адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

(2) Екземпляр от влязлата в сила заповед по ал. 1 се прилага към служебното досие на държавния служител.

(3) Заповедта за налагане на дисциплинарното наказание подлежи на изпълнение от деня на връчването ѝ на държавния служител или от деня на нейното получаване, когато е изпратена с препоръчано писмо с обратна разписка.

Чл.82. Заповедта за налагане на дисциплинарното наказание може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението.

Чл.83. (1) Дисциплинарните наказания, с изключение на уволнението, се заличават с изтичането на една година от:

1. налагането им - по чл.76, ал. 1, т. 1 и т. 2;
2. изтичането на срока - по чл.76, ал. 1, т. 3 и т. 4.

(2) Заличаването се извършва служебно чрез съответно отбелязване в служебното досие.

(3) Дисциплинарните наказания, с изключение на уволнението, могат да бъдат заличени и преди изтичането на срока по ал. 1, ако държавният

служител в срок 6 месеца не е извършил други нарушения на служебните си задължения.

(4) Предсрочното заличаване се извършва въз основа на мотивирана писмена заповед на Председателя на ДАР или оправомощено от него длъжностно лице, която се връчва на държавния служител и се прилага към служебното досие.

Чл.84. Редът за провеждане на дисциплинарното производство и за налагане и изпълнение на дисциплинарните наказания се определя с правилника за прилагане на закона.

Чл.85. (1) Държавен служител в ДАР може да бъде временно отстранен от длъжност:

1. по реда на Наказателно-процесуалния кодекс;
2. когато срещу него е образувано дисциплинарно производство за нарушение по чл.77, ал. 1 и служебното му положение би затруднило разкриването на обективната истина; в този случай отстраняването се извършва от председателя на ДАР или от оправомощено от него длъжностно лице;
3. когато се явява в състояние, което не му позволява да изпълнява служебните си задължения; в този случай отстраняването се извършва от непосредствения или по-горестоящия ръководител и продължава, докато служителят възстанови годността за изпълнение на служебните си задължения.

(2) Държавният служител не получава възнаграждение за времето, през което е бил отстранен.

(3) Когато дисциплинарното производство по ал. 1, т. 2 бъде прекратено или когато не бъде наложено дисциплинарно наказание "уволнение", на държавния служител се заплаща възнаграждението за периода на отстраняването.

(4) При прекратяване на наказателното производство или при постановяване на оправдателна присъда държавният служител, който е временно отстранен от длъжност, се възстановява и му се заплаща възнаграждението за периода на отстраняването.

Раздел V

ИМУЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ НА ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Чл.86. (1) Държавните служители в ДАР отговарят имуществено за вредите, които са причинили на държавата по непредпазливост при или по повод изпълнение на служебните си задължения.

(2) За вредите, причинени на граждани при условията на ал. 1, държавните служители в ДАР не носят имуществена отговорност към

увредения. В тези случаи държавата е длъжна да обезщети увредения за всички имуществени и неимуществени вреди съобразно общите правила на гражданското право.

(3) За вредите, причинени умишлено или в резултат на престъпление или причинени не при или по повод изпълнение на служебните задължения, отговорността на държавните служители в ДАР се определят в съответствие с гражданския закон.

(4) Имуществената отговорност на държавните служители в ДАР се носи независимо от дисциплинарната, административнонаказателната или наказателната отговорност, ако такава се предвижда.

Чл.87. (1) Държавните служители в ДАР не отговарят имуществено за вредите, които са възникнали от рискова дейност, свързана с изпълнението на служебните им задължения.

(2) Държавата и държавните служители в ДАР не отговарят за вреди на трети лица, когато са причинени в условията на извънредни обстоятелства при осъществяване на действия, свързани със защита на националната сигурност.

Чл.88.(1) За изплатените обезщетения на граждани за вреди, причинени от действия или бездействия на органи и длъжностни лица от ДАР, тя има право на иск срещу служителите си, които са ги причинили виновно при условията на чл.86, ал. 1.

(2) Държавата чрез ДАР има право на иск срещу служителите, виновно причинили вреди при условията на чл.86, ал. 2, за обезщетението, изплатено на увредения.

(3) Когато държавният служител е изпълнявал служебните си задължения точно, държавата отговаря за всички имуществени и неимуществени вреди, причинени от него на граждани, без да има право да търси от причинителя на вредата възстановяване на платеното от нея.

Чл.89. (1) Държавните служители в ДАР отговарят за претърпените загуби, но не и за пропуснатите ползи.

(2) Размерът на вредите се определя към деня на настъпването им, а ако това не може да се установи - към деня на откриването им.

Чл.90. (1) За вреди, причинени при условията на чл.86, ал. 1, извън случаите по чл.88, ал.1, служителите отговарят в размера на вредата, но не повече от едно брутно месечно възнаграждение за месеца, предхождащ причиняването на вредата, а ако това не може да се установи - за месеца, предхождащ откриването на вредата.

(2) За вреди, причинени при условията на ал. 1 от ръководни служители, отговорността е в размера на вредата, но не повече от три брутни месечни възнаграждения.

(3) Имуществената отговорност по чл.86, ал. 1 не може да се търси, когато от деня на причиняване на вредата са изтекли повече от три години в случаите по ал.1, а в тези по чл.88, ал. 1 - десет години.

Чл.91. (1) Държавните служители в Държавната агенция за разузнаване, чието служебно задължение е да събират, съхраняват, разходват или отчитат парични или материални ценности, отговарят:

1. в размера на вредата, но не повече от три брутни месечни възнаграждения;
2. за липса - в пълния размер заедно със законната лихва от деня на причиняване на вредата, а когато това не може да се установи - от деня на откриване на липсата.

(2) Лицата, които са получили нещо без основание от причинителя на вредата или са се възползвали от увреждането по ал. 1, т. 1, дължат солидарно с причинителя на вредата връщане на полученото до размера на обогатяването. Лицата дължат връщане и на полученото по дарение от причинителя на вредата, когато дарението е със средства, извлечени от причинената вреда.

(3) Исковете по ал. 1, т. 2 и ал. 2 се погасяват с изтичане на 10-годишна давност от деня на причиняването на вредата.

Чл.92. Когато вредата е причинена от няколко лица, те отговарят в случаите на:

1. ограничена имуществена отговорност - съобразно участието на всеки от тях в причиняването на вредата, а когато това не може да бъде установено - пропорционално на брутното месечно възнаграждение; сборът на дължимите от тях обезщетения не може да надвишава размера на вредата;
2. пълна имуществена отговорност - солидарно.

Чл.93. (1) В случаите на ограничена имуществена отговорност председателят на ДАР или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за основанието и размера на отговорността на служителя.

(2) Заповедта по ал. 1 се издава в едномесечен срок от откриването на вредата, но не по-късно от една година от причиняването ѝ, а когато е причинена от ръководен служител или при извършване на отчетна дейност - в тримесечен срок от откриването ѝ, но не по-късно от 5 години от нейното причиняване. Тези срокове не текат, ако е образувано производство за осъществяване на пълна имуществена отговорност, докато производството е висящо.

(3) Ако държавният служител в едномесечен срок от връчването на заповедта писмено оспори основанието или размера на отговорността, ДАР може да предяви срещу него иск пред съда.

(4) Ако в срока по ал. 3 задълженото лице не оспори основанието или размера на отговорността, сумата, определена със заповедта, се удържа от неговото възнаграждение в размерите, посочени в Гражданския процесуален кодекс.

(5) При прекратяване на служебното правоотношение неиздължената сума по ограничената имуществена отговорност се удържа изцяло от обезщетението и другите вземания, които задълженото лице има право да получи, а ако дължимата сума не може да се събере по този начин, вземането се събира по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(6) Лихви върху дължимите суми по заповед за реализиране на ограничена имуществена отговорност не се дължат.

(7) Събраните по заповеди за ограничена имуществена отговорност суми се внасят в приход на бюджета на Държавната агенция за разузнаване.

Чл.94. (1) Пълната имуществена отговорност се осъществява по съдебен ред, освен ако държавният служител внесе доброволно сумата преди съдебното производство.

(2) Исковете за пълна имуществена отговорност по ал. 1 се погасяват с изтичане на 5-годишна давност, която започва да тече от деня на причиняването на вредата. В тези случаи давността се прекъсва и с акт, съставен от контролен орган, от деня на връчването му на служителя.

Чл.95. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на общото гражданско законодателство.

Раздел V

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРАВООТНОШЕНИЯТА

С ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Чл.96. (1) Служебното правоотношение на държавния служител в ДАР се прекратява:

1. при придобиване право на пенсия по чл. 69, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване - по искане на служителя или по преценка на председателя на Държавната агенция за разузнаване;
2. по здравословни причини - при невъзможност да изпълнява възложената му работа поради болест, довела до трайна неработоспособност, или по здравни противопоказания;

3. по собствено желание;
4. при съкращаване на длъжността;
5. при неявяване или отказ на служителя да заеме длъжността, на която е възстановен, в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение за отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, освен когато този срок не бъде спазен по уважителни причини;
6. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си поради:
 - а) влизане в сила на съдебен акт, с който е наложено наказание лишаване от свобода, когато изпълнението на наказанието не е отложено по реда на Наказателния кодекс, или е наложено наказание по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7 от Наказателния кодекс и не е задължително налагането на дисциплинарно наказание "уволнение";
 - б) получаване на най-ниската обща оценка на изпълнението на длъжността при атестирането по чл.48;
 - в) установяване наличието на обстоятелства по чл.30, ал.1, т.5, когато не е задължително налагането на дисциплинарно наказание "уволнение";
 - г) отказ или отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация;
 - д) установяване на несъвместимост в случаите по чл.33, т.1 и т.2;
 - е) неефективност при изпълнение на заеманата длъжност на прикритие - за служителите на прикритие;
7. при налагане на дисциплинарно наказание "уволнение";
8. в периода на срока за изпитване - по преценка на органа по назначаване след оценка на изпълнението на длъжността;
9. при смърт на държавния служител;
10. при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

(2) Редът за прекратяване на служебното правоотношение по ал. 1 се определя с правилника за прилагане на закона.

(3) Държавните служители запазват притежавания ранг при следващо назначаване на държавна служба в Държавната агенция за разузнаване, освен в случаите по ал. 1, т. 9.

Чл.97. Заповедите за прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители се издават от председателя на Държавната агенция за разузнаване.

Чл.98. (1) Органът по чл.97 прекратява служебното правоотношение по чл. 96, ал. 1, т. 6 и 8 с едномесечно предизвестие. При неспазване на срока на предизвестие на държавния служител се дължи обезщетение за неспазения срок на предизвестиято.

(2) При прекратяване на служебното правоотношение по писмено искане на служителя по чл.96, ал. 1, т. 2 и 5 заповедта се издава в срока по ал.1. Органът по чл.97 може да прекрати служебното правоотношение преди изтичането на срока, като заплати обезщетение на държавния служител за остатъка от времето.

Чл.99. Държавните служители в ДАР не могат да бъдат освобождавани от служба по време на отпуск, освен в случаите по чл. 96, ал. 1, т. 1 и т. 4, както и когато са осъдени на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

Чл.100.(1) Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение подлежи на незабавно изпълнение.

2) Служебното правоотношение се прекратява от датата на връчването на заповедта, а в случаите по чл. 96, ал. 1, т. 11 - от датата на смъртта.

Чл.101. Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение може да се обжалва по реда на Административно-процесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението.

Чл.102. При отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение държавният служител се възстановява в двумесечен срок на предишната или на друга равностойна длъжност, ако в 14-дневен срок от влизането в сила на съдебното решение се яви в Държавната агенция за разузнаване.

Чл.103. (1) Прекратяването на трудовите правоотношения със служителите, работещи по трудово правоотношение се извърша със заповед на председателя на ДАР или оправомощен от него заместник-председател, при условията и по реда, определени в Кодекса на труда.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на съдебен контрол по реда и условията, определени в Кодекса на труда.

Раздел X

ОБЕЗЩЕТЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

Чл.104. (1) При прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители в ДАР се изплаща еднократно парично обезщетение в размер на толкова брутни месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат, но не повече от 20.

(2) Когато държавните служители са прослужили 10 и повече години и служебното им правоотношение е прекратено на основание чл. 96, ал. 1, т. 3,

размерът на еднократното парично обезщетение не може да бъде по-малък от 15 брутни месечни възнаграждения.

(3) При прекратяване на служебното правоотношение при условията на ал. 2, когато прослуженото време е по-малко от 10 години, еднократното парично обезщетение е в размер 10 брутни месечни възнаграждения.

(4) При повторно и при всяко следващо прекратяване на служебното правоотношение от дължимото обезщетение, определено по реда на ал. 1 - 3, се приспадат толкова брутни месечни възнаграждения, колкото вече са получени от държавните служители.

(5) При прекратяване на служебното правоотношение след прослужени 10 и повече години държавните служители имат право на еднократно допълнително вещеве имущество или на левовата му равностойност.

(6) Разпоредбите на ал. 1 и 5 не се прилагат при прекратяване на служебното правоотношение по чл.96, ал. 1, т. 9 и т.12.

(7) В случаите, когато държавен служител е привлечен като обвиняем за извършено умишлено престъпление от общ характер или по отношение на него е образувано дисциплинарно производство, обезщетението не се изплаща до приключване на наказателното или дисциплинарното производство.

(8) При прекратяване на служебното правоотношение поради смърт на държавния служител на преживелия съпруг, децата и родителите се изплаща обезщетението по ал. 1, 2 или 3.

Чл.105. (1) При определяне размера на обезщетението по чл. 104 се вземат предвид прослужените години като държавен служител в ДАР без приравнения трудов стаж.

(2) Извън случаите по ал. 1 приравненият трудов стаж се зачита за определяне на еднократното парично обезщетение при прекратяване на правоотношението на държавния служител по чл.96, ал. 1, т. 2, когато е прослужил последните 13 години и 4 месеца на длъжности по ал. 1.

Чл.106. При незаконно прекратяване на служебното правоотношение държавните служители в ДАР имат право на обезщетение в размер на брутното им месечно възнаграждение, определено към момента на прекратяването, за времето, през което са останали без работа, но за не повече от 6 месеца. Когато през това време са работили на по-ниско платена работа, те имат право на разликата във възнагражденията.

Чл.107. (1) На държавните служители, претърпели телесна повреда при или по повод изпълнение на служебните си задължения, се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 10 брутни месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 брутни месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(2) На преживелия съпруг, децата и родителите на загинали при или по повод изпълнение на служебните си задължения държавни служители се изплаща еднократно парично обезщетение на всеки от тях в размер 12 брутни месечни възнаграждения.

(3) Видът на причинената телесна повреда се определя от съответните експертни лекарски комисии в лечебните заведения по чл.65, ал. 2, а обстоятелствата, при които е причинена или при които държавният служител е загинал, се удостоверяват от прекия ръководител.

(4) В случаите на смърт на лицата по ал. 2 се изплаща и обезщетението по чл.104, ал.1.

Чл.108. Еднократните парични обезщетения по този закон се изплащат на базата на брутното месечно възнаграждение, определено към датата на прекратяване на служебното правоотношение, на отстраняване от длъжност или на установяване на събитието по чл. 107, което включва:

1. основното месечно възнаграждение;
2. допълнителни месечни възнаграждения за прослужено време, за специфични условия на труд и за научна степен.

Чл.109. Обезщетенията по чл. 104 и 107 не подлежат на облагане с данък.

Раздел X

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.110. Със заповеди Министър-председателят назначава, освобождава, определя възнагражденията, командирова, разрешава отпуските и осъществява дисциплинарната и имуществената отговорност на Председателя на Държавната агенция за разузнаване.

Чл.111. Доколкото в този закон не е разпоредено друго, за държавните служители се прилага Закона за държавния служител, а за служителите, работещи по трудово правоотношение – Кодекса на труда.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§1. По смисъла на този закон:

1. „Прослужени години” е времето на служба като държавен служител по този закон, кадрови военнослужещ, като държавен служител или преди това като офицер или сержант в Министерството на вътрешните работи, като следовател или помощник-следовател, като служител по отменения параграф 19 от Закона за изпълнение на наказанията, което се зачита като труд от първа категория.

2. „Приравнен осигурителен стаж“ е служебния стаж като държавен служител и трудовия стаж по Кодекса на труда, който се приема като осигурителен, приравнени по установения ред към първа категория труд.

3. „Общ осигурителен стаж“ е сборът от прослужените години, по смисъла на т.1 и приравнения осигурителен стаж по т.2.

4. "Действия при изпълнение на служебни задължения" са такива действия или бездействия, които съставляват изпълнение на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност.

5. "Действия по повод изпълнение на служебни задължения" са такива действия или бездействия, които не съставляват изпълнение на задължения, произтичащи непосредствено от заеманата длъжност, но ги предхождат или следват по време и са в пряка причинна връзка с тях.

6. „Тежка телесна повреда“ и „Средна телесна повреда“ са посочени съответно в чл.128 и чл. 129 от Наказателния кодекс.

7. "Свързани лица" са лицата по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

8. "Семейство" са съпрузите и ненавършилите пълнолетие техни деца, ако не са встъпили в брак.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1.(1) ДАР е правоприменник на активите, пасивите, архива, личния състав, съответно персонала, и другите права и задължения на Националната разузнавателна служба и Служба “Военна информация” към Министъра на отбраната.

(2) Дълготрайните материални активи на Националната разузнавателна служба и на Министерството на отбраната, ползвани от Служба “Военна информация” към Министъра на отбраната, се предоставят на Държавната агенция за разузнаване.

(3) Министерският съвет в тримесечен срок от влизането в сила на закона урежда отношенията във връзка с преобразуването на административните структури по ал.1 и ал.2.

§2.(1) Трудовите правоотношения на служителите от Националната разузнавателна служба и Служба “Военна информация” към Министъра на отбраната преминават към Държавната агенция за разузнаване, съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

(2) Служебните правоотношения на държавните служители от Служба “Военна информация” към Министъра на отбраната преминават в служебни правоотношения с Държавната агенция за разузнаване.

(3) Правоотношенията по изпълнение на кадрова военна служба от кадровите военнослужещи от Националната разузнавателна служба и Служба "Военна информация" към Министъра на отбраната преминават в служебни правоотношения с Държавната агенция за разузнаване.

(4) Стажът, придобит по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и Закона за държавния служител от служителите, преминали в Държавната агенция за разузнаване, се зачита за работа при един и същ работодател, съответно орган по назначаване, включително и при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията с агенцията.

(5) Прослуженото време като кадрови военнослужещ по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, за което не са получени обезщетения преди преминаването в Държавната агенция за разузнаване, се зачита при определяне размера на обезщетението по чл. 104 и чл. 105, ал. 2.

§3. В двуседмичен срок от влизането в сила на закона Министър-председателят назначава Председател на Държавната агенция за разузнаване.

§4.(1) В двуседмичен срок от влизането в сила на закона, на основание чл.27, т.6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Министърът на отбраната внася в Министерския съвет предложение за освобождаване на кадровите военнослужещи на висши командни длъжности от Националната разузнавателна служба и Служба "Военна информация" към Министъра на отбраната.

(2) В двуседмичен срок от предложението по ал.1, на основание чл.146, т.1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Министерският съвет предлага на Президента на републиката освобождаване на кадровите военнослужещи на висши командни длъжности от Националната разузнавателна служба и Служба "Военна информация" към Министъра на отбраната.

§5. В едномесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет:

1. приема правилника за прилагането му.
2. определя числения състав на Държавната агенция за разузнаване.

§6. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (Обн., ДВ, бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 99 от 15.12.2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм. и доп., бр. 16 от 26.02.2010 г., в сила от 26.02.2010 г.) се правят следните изменения:

1. В чл.29 ал.1 изразите "служба "Военна информация" и „Националната разузнавателна служба" се заличават.
2. В чл.50 точка 3 се отменя.
3. В чл.78 изразът "Служба "Военна Информация" се заличава.
4. В чл.100, ал.1 израза "Служба "Военна Информация" се заличава.
5. В чл.100, ал.2, ал.3 и ал.4 израза "Ръководителите на службите" се заменя с "Ръководителя на службата".
6. В чл.100, ал. 4 израза "службите" се заменя със "службата".
7. Чл.101 се отменя.
8. В чл.102, ал.3 изречение второ се заличава.
9. В чл.166, ал.1 израза "Служба "Военна информация" и " се заличава.
10. В чл.214, ал.4 израза " и Служба "Военна информация" се заличава.
11. В чл.296, ал.4 израза " и Служба "Военна информация" се заличава.
12. В §1, т.1в от Преходните и заключителните разпоредби изразът "Национална разузнавателна служба" се заменя с " Държавна агенция за разузнаване".
13. В §11, ал.1 от Преходните и заключителните разпоредби израза "Националната разузнавателна служба" се заличава.
14. В § 11 от Преходните и заключителните разпоредби алинея 5 и алинея 7 се отменят.

§7. В едномесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет внася в Народното събрание проекти на закони за изменение и допълнение на законите, чиито разпоредби трябва да бъдат приведени в съответствие с този закон.

§8. Законът влиза в сила на.....

§9. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет и на председателя на Държавната агенция за разузнаване.

София, 12. 10. 2010 г.

Народни представители

Иван Костов

Димо Гяуров

МОТИВИ

Към проекта на Закон за Държавната агенция за разузнаване

Анализът на досегашната дейност на българските разузнавателни служби показва, че в повечето случаи тя се дублира, като се изразходват средства без да се постига желаната ефективност. Въпреки изискването на Закона за отбраната и въоръжените сили устройството и дейността им да се регламентират с отделни закони проекти на такива не бяха предложени. Поради тази причина все още не са предвидени онези мерки за граждански контрол върху дейността на тези служби, които да гарантират върховенството на гражданското общество, а това е основно изискване за хармонизиране на българското с европейското законодателство. В тази връзка практиката в САЩ, Германия и други страни от Европейския съюз показва, че след обединяването на дейността на тези служби ефективността ѝ нараства при общо намаляване на разходите.

Подобна организация е от интерес за Република България, като се има предвид, че страната е във валутен борд и под негативното въздействие на световната икономическа криза. Реализирането ѝ е единствено възможно с приемането на закон, който при отчитане на посочените обстоятелства и спазване на българското законодателство да гарантира върховенството на гражданското общество, да регламентира дейността и осигури спазването на предвидените права и задължения. Такова решение изисква създаването на нова структура, която в съответствие със Закона за администрацията следва да бъде агенция. Изхождайки от предмета на дейност и правомощията наименованието ѝ може да се определи като Държавна агенция за разузнаване.

Изготвеният във връзка с тази обществена потребност проект на закон за Държавна агенция за разузнаване, освен че отговаря на основните изисквания към българското законодателство, отчита натрупания до сега практически опит, свързан със спецификата на дейността на българските разузнавателни служби и създава възможности за рационалното използване на специалистите в тази област, особено при анализа на придобитата разузнавателна информация, като предвижда и съответните гаранции за това. Предлаганото решение за създаването на Държавна агенция за разузнаване, като единна структура, предполага по ефективното използване ресурса на сега съществуващите две разузнавателни служби и кореспондира с вече действащата единна структура за контраразузнаване.

София, 12. 10. 2010 г.

Народни представители

Иван Костов

Димо Гяуров